

ZÁNİK ODPOVĚDNOSTI ZA PŘESTUPEK, PROMLČECÍ DOBA.

Nastane-li některý ze zákonem stanovených důvodů pro zánik odpovědnosti za přešupek uvedený v § 29 přestupkového zákona, odpovědnost pachatele za přešupek zaniká, tedy v dané věci nelze řízení zahájit a věc je třeba odložit, a pokud bylo řízení zahájeno, nelze v něm pokračovat a je třeba zahájené řízení zastavit.

Ustanovení § 29 přestupkového zákona taxativně stanoví důvody pro zánik odpovědnosti:

- a) uplynutím promlčecí doby,
- b) smrtí fyzické osoby,
- c) zánikem právnické osoby, nemá-li právního nástupce,
- d) vyhlášením amnestie.

• Zánik odpovědnosti za přešupek uplynutím promlčecí doby [§ 29 písm. a) a § 30 - § 34 ZOP]

Promlčecí dobou je třeba rozumět zákonem stanovenou dobu pro projednání přešupku. Právním důsledkem jejího marného uplynutí je zánik odpovědnosti za přešupek. K uplynutí promlčecí doby se přihlíží z úřední povinnosti, tedy nikoliv na základě námítky účastníka řízení. Svou povahou se jedná o prekluzivní (hmotněprávní) dobu, nikoliv o procesní lhůtu.

Důsledkem zániku odpovědnosti za přešupek uplynutím promlčecí doby je pak povinné

- **odložení věci** dle § 76 odst. 1 písm. f) přestupkového zákona – *f) odpovědnost za přešupek zanikla (usnesením, které se poznamená do spisu²²²)* → a to v případech nebylo-li řízení o přešupku zahájeno nebo
- **zastavení řízení** dle § 86 odst. 1 písm. h) přestupkového zákona – *h) odpovědnost za přešupek zanikla (usnesením, které se oznamuje)* → a to v případech bylo-li řízení o přešupku zahájeno.

18.1.1 Délka promlčecí doby [§ 30]

V ustanovení § 30 přestupkového zákona je **stanovena délka promlčecí doby**, která je odstupňována podle kritéria horní hranice sazby pokuty za přešupek, a to:

- jde-li o přešupek, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice **nedosahuje** alespoň 100.000 Kč → činí promlčecí doba **1 rok**
- jde-li o přešupek, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100.000 Kč → činí promlčecí doba **3 roky**.

²²² Viz ustanovení § 76 spr. řádu.

Z výše uvedeného je zřejmé, že trestnost přestupků typově vyšší škodlivosti zanikne za delší dobu. Je třeba však pamatovat, že zvláštní zákon může obsahovat speciální úpravu spočívající v kratší nebo delší promlčecí době.

Např. ustanovení § 120 odst. 4 zák. o elektronických komunikacích – (4) *Promlčecí doba činí 5 let*

Běh promlčecí doby [§ 31]

Promlčecí doba počíná běžet dnem následujícím po dni spáchání přestupku, přičemž dnem spáchání přestupku se rozumí den, kdy došlo k ukončení jednání, kterým byl přestupek spáchán. Je-li znakem přestupku účinek, promlčecí doba počíná běžet dnem následujícím po dni, kdy takový účinek nastal.

V ustanovení § 31 odst. 2 přestupkového zákona je stanoven **počátek běhu promlčecí doby**

- a) u pokračujícího přestupku (§ 7), a to dnem následujícím po dni, kdy došlo k poslednímu dílčímu útoku
- b) u hromadného přestupku (§ 9), a to dnem následujícím po dni, kdy došlo k poslednímu útoku
- c) u trvajícím přestupku (§ 8), a to dnem následujícím po dni, kdy došlo k odstranění protiprávního stavu.

Dopustil-li se pachatel více přestupků, běží pro každý z nich promlčecí doba zvlášť.

Otázkami běhu promlčecí doby v souvislosti s počítáním času se zabývá **závěr č. 154** poradního sboru ministra ke správnímu řádu a správnímu trestání z 12. 5. 2017 – cit.: „*Promlčecí doba počíná běžet dnem následujícím po dni spáchání přestupku (§ 31 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich). Jednoletá nebo tříletá promlčecí doba podle § 30 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich **uplyne** koncem dne, který se svým označením shoduje se dnem, kdy byl přestupek spáchán, tj. ve 24:00 tohoto dne. Připadá-li konec promlčecí doby na sobotu, neděli nebo svátek, **nedochází** k jeho přesunutí na nejbližší příští pracovní den.*“²²³

Stavení promlčecí doby [§ 32 odst. 1]

STAVENÍ PROMLČECÍ DOBY je třeba rozumět, že **po určitou dobu promlčecí doba ze zákonem stanovených důvodů neběží** („stopne se“) **a po odpadnutí daného zákonem stanoveného důvodu běh promlčecí doby pokračuje**. Ustanovení § 32 odst. 1 přestupkového zákona taxativně stanoví následující 4 důvody pro stavení promlčecí doby, kdy tedy do promlčecí doby se nezapočítává doba:

- a) *po kterou se pro tentýž skutek vedlo trestní řízení,*

²²³ Odůvodnění tohoto závěru – viz <http://www.mvcr.cz/clanek/zavery-poradniho-sboru-ministra-vnitra-ke-spravnimu-radu-a-spravnimu-trestani.aspx>.

- b) po kterou bylo řízení o přestupku přerušeno proto, že bylo možné očekávat uložení trestu obviněnému z přestupku za jiný skutek v trestním řízení, přičemž správní trest, který lze uložit v řízení o přestupku, je bezvýznamný vedle trestu, který by bylo možné uložit v trestním řízení,
- c) po kterou se o věci vedlo soudní řízení správní,
- d) po kterou trvalo podmíněné upuštění od uložení správního trestu.

Ad a) Stavení promlčecí doby z důvodu vedení trestního řízení pro tentýž skutek:

Některé druhy deliktních jednání mohou být přestupkem, ale za určitých okolností mohou být trestným činem.

Např. přestupek podvodu podle § 8 odst. 1 písm. a) bodu 3. nebo podle § 8 odst. 2 písm. a) bodu 3 zák. o některých přestupcích X trestný čin podvodu dle § 209 tr. zákoníku.

V těchto případech může nastat situace, kdy předmětný skutek je původně kvalifikován jako podezření ze spáchání trestného činu a v průběhu trestního řízení některý z orgánů činných v trestním řízení²²⁴ dospěje k závěru, že předmětný skutek není trestným činem, ale mohl by býti přestupkem. V takovém případě orgán činný v trestním řízení věc odevzdá / postoupí příslušnému orgánu k projednání přestupku.

Za dobu, po kterou se pro tentýž skutek vedlo trestní řízení, ve které je promlčecí doba dle § 32 odst. 1 písm. a) přestupkového zákona stavena (nebžít), je třeba rozumět dobu **od** zahájení trestního řízení (*běžně dnem sepsání záznamu o zahájení úkonů trestního řízení dle § 158 odst. 3 tr. řádu*), **do** doby, kdy se správní orgán dozvěděl o odevzdání věci orgánem činným v trestním řízení příslušnému správnímu orgánu [jde-li o opatření dle § 159a odst. 1 písm. a) a § 179c odst. 2 písm. d) tr. řádu]²²⁵ nebo do dne právní moci usnesení orgánu činného v trestním řízení.

Stavení promlčecí doby z důvodu § 32 odst. 1 písm. a) přestupkového zákona se vztahuje vždy pouze k té osobě, která byla takto trestně stíhána²²⁶.

²²⁴ Ustanovení § 12 odst. 1 tr. řádu: (1) *Orgány činnými v trestním řízení se rozumějí soud, státní zástupce a policejní orgán.*

²²⁵ Rozsudek NSS 1 As 17/2007 – cit.: „Doba, po kterou bylo trestní řízení vedeno, tedy začíná běžet dnem zahájení trestního řízení, v daném případě tedy dnem, kdy policejní orgán sepsal záznam o zahájení úkonů trestního řízení, a končí dnem, kdy se správní orgán o odevzdání věci dozvěděl, tedy dnem, kdy mu bylo opatření policejního orgánu doručeno.“

²²⁶ Rozsudek NSS 4 As 38/2006.

STAVENÍ PROMLČECÍ DOBY z důvodu dle § 32/1/a) ZOP "vedení trest. řízení pro tentýž skutek"

		Důvod odevzdání / postoupení věci	Doba vedení trestního řízení KONČÍ dnem (dnem následujícím po tomto dni pokračuje běh lhůty podle § 30 ZOP)
Spachání protiprávního jednání Ornament: postížené osoby na PCR Zároveň PCR o zahájení úkonu trestního řízení podle § 158/3 TrŘ (= dnem jeho sepsání ZAC/NA ležet doba vedení trestního řízení)	1	po skončení prověřování - Usn. PCR / SZ o odložení věci + její odevzdání přísl. orgánu k projednání přestupku podle § 159a/1/a) TrŘ (ve věci nejde o podezření z TČ)	doručení věci správnímu orgánu
	2	v přípravném řízení - Usn. SZ o postoupení věci jinému orgánu podle § 171/1 TrŘ (výsledky přípravného řízení ukazují, že nejde o TČ, ale skutek by přísl. orgánem mohl být posouzen jako přestupek)	právní mocí usnesení
	3	zkrácené přípravné řízení - Odevzdání věci SZem příslušnému orgánu k projednání přestupku podle § 179c/2/d) TrŘ	doručení věci správnímu orgánu
	4	po předběžném projednání obžaloby - Usn. soudu o postoupení věci jinému orgánu pro okolnosti v § 171/1 podle § 188/1/b) TrŘ (nejde o TČ, ale skutek by přísl. orgánem mohl být posouzen jako přestupek)	právní mocí usnesení
	5	po přezkoumání obžaloby a návrhu na potrestání samosoudcem - podle § 314c/1/a) TrŘ učinění rozhodnutí podle § 188/1/b) TrŘ = Usn. samosoudce o postoupení věci jinému orgánu , jsou-li tu okolnosti uvedené v § 171/1 TrŘ (nejde o TČ, ale skutek by přísl. orgánem mohl být posouzen jako přestupek)	právní mocí usnesení
	6	rozh. soudu 1st v hl. líčení - Usn. soudu o postoupení věci jinému orgánu podle § 222/2 TrŘ (shledá-li, že nejde o TČ, avšak zažalovaný skutek by mohl být posouzen jako přestupek)	právní mocí usnesení
	7	rozh. odvolacího soudu - Rozsudek odv. soudu o zrušení napadeného rozsudku / nebo jeho části + postoupení věc jinému orgánu podle § 257/1/b) TrŘ (měl-li tak učinit již soud 1st podle § 222/2 TrŘ, neboť nejde o TČ, avšak zažalovaný skutek by mohl být posouzen jako přestupek)	právní mocí rozsudku

Podle § 32/1/a) ZOP se do promlčecí doby nezapočítává (= stává se) doba, po kterou se pro tentýž skutek vedlo trestní řízení

Ad b) Stavení promlčecí doby po dobu, po kterou bylo řízení o přestupku přerušeno proto, že bylo možné očekávat uložení trestu obviněnému z přestupku za jiný skutek v trestním řízení, přičemž správní trest, který lze uložit v řízení o přestupku, je bezvýznamný vedle trestu, který by bylo možné uložit v trestním řízení:

Ustanovení § 85 odst. 3 přestupkového zákona stanoví – cit.: (3) *Správní orgán může usnesením přerušit řízení, pokud lze očekávat uložení trestu obviněnému za jiný skutek v trestním řízení, přičemž správní trest, který lze uložit v řízení o přestupku, je bezvýznamný vedle trestu, jehož uložení lze očekávat v trestním řízení.*

Pokud správní orgán po zahájení řízení o přestupku (např. porušení nočního klidu) zjistí, že obviněný z přestupku je též obviněn z **jiného skutku** v trestním řízení (např. ze znásilnění), přičemž správní trest, který lze obviněnému uložit v řízení o přestupku (tzn. za porušení nočního klidu), je bezvýznamný vedle trestu, jehož uložení lze očekávat v trestním řízení (tzn. za znásilnění), může usnesením podle § 85 odst. 3 přestupkového zákona (které se oznamuje) řízení o přestupku přerušit.

Pamatujme, že jen pokud správním orgánem bylo vydáno fakultativní usnesení o přerušení řízení dle § 85 odst. 3 přestupkového zákona, do promlčecí doby se nezapočítává doba, po kterou bylo řízení o přestupku přerušeno z důvodu dle § 85 odst. 3, tedy proto, že bylo možné očekávat uložení trestu obviněnému

z přestupku za jiný skutek v trestním řízení, přičemž správní trest, který lze uložit v řízení o přestupku, je bezvýznamný vedle trestu, který by bylo možné uložit v trestním řízení.

Za dobu, po kterou bylo řízení o přestupku přerušeno z důvodu dle § 85 odst. 3 přestupkového zákona, ve které je promlčecí doba dle § 32 odst. 1 písm. b) stavena (neběží), je třeba rozumět dobu **ode dne** oznámení usnesení o přerušení řízení z důvodu dle § 85 odst. 3 (bez ohledu na to, zda účastníci podají odvolání) **do** odpadnutí předmětné překážky v řízení, tzn. do doby, kdy se správní orgán dozvěděl výsledek trestního řízení (tzn. do dne, kdy je dle § 65 odst. 2 spr. řádu do spisu proveden záznam o tom, že správní orgán v řízení o přestupku pokračuje, a to v návaznosti na ukončené trestní řízení o jiném skutku).

K otázce, jakým způsobem / postupem má správní orgán možnost dozvědět se od orgánu činného v trestním řízení výsledek trestního řízení, je třeba předně uvést, že § 8 odst. 2 spr. řádu o vzájemné spolupráci, stejně jako § 75 přestupkového zákona o součinnosti nelze přímo vztáhnout na orgány činné v trestním řízení. Relevantní informaci může správní orgán získat od obviněného, příp. o informaci o výsledku trestního řízení správní orgán může požádat orgán činný v trestním řízení dopisem s vysvětlením důvodu nezbytnosti zjištění této informace. Správní orgán též může požádat o výpis z Rejstříku testů²²⁷.

Lze dodat, že v návaznosti na zjištěný výsledek trestního řízení správní orgán následně:

- a) bud' řízení o přestupku zastaví z důvodu § 86 odst. 5 přestupkového zákona (usnesením, které se poznamená do spisu), neboť trest, který lze za přestupek uložit, je bezvýznamný vedle trestu, který byl obviněnému uložen za jiný skutek v trestním řízení,
- b) nebo bude pokračovat v řízení o přestupku, a to pokud:
 1. obviněný byl za jiný skutek v trestním řízení obžaloby zproštěn,
 2. příp. nedošlo k pravomocnému odsouzení za jiný skutek,
 3. nebo trest uložený v trestním řízení za jiný skutek není bezvýznamný vedle správního trestu, který lze za přestupek uložit.

Ad c) Stavení promlčecí doby po dobu, po kterou se o věci vedlo soudní řízení správní:

Soudní řízení správní je druhem řízení před soudem, které probíhá ve správním soudnictví podle zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve kterém soudy rozhodují o žalobách, jimž se žalobci domáhají (mj.) ochrany před nezákonným rozhodnutím nebo postupem orgánů veřejné moci.

²²⁷ Ustanovení § 12 zák. o Rejstříku trestů: *Výpis se dále vydává na žádost soudu nebo státního zastupitelství pro potřeby jiného než trestního řízení a správnímu orgánu pro potřeby řízení o přestupku a pro účely správního řízení, ve kterém je požadováno doložení bezúhonnosti či důvěryhodnosti. Pro jiné účely lze výpis vydat, stanoví-li tak tento zákon nebo zvláštní právní předpis.*

Např. pokud správní orgán prvního stupně vydal rozhodnutí o přestupku, kterým byl obviněný uznán vinným z přestupku, ten následně využil svého práva odvolání, přičemž jeho odvolání bylo odvolacím správním orgánem zamítnuto a odvoláním napadené rozhodnutí potvrzeno (tedy vyčerpal řádné opravné prostředky), má obviněný právo do dvou měsíců poté, kdy mu bylo rozhodnutí oznámeno, podat žalobu proti rozhodnutí správního orgánu u příslušného krajského soudu. Dnem, kdy taková žaloba došla krajskému soudu, je zahájeno soudní řízení správní. Případným opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví je kasační stížnost, která se podává u NSS.

Ustanovení § 41 s. ř. s. stanoví – cit.: *Stanoví-li zvláštní zákon ve věcech přestupků, kárných nebo disciplinárních nebo jiných správních deliktů (dále jen „správní delikt“) lhůty pro zánik odpovědnosti, popřípadě pro výkon rozhodnutí, tyto lhůty po dobu řízení před soudem podle tohoto zákona **neběží**. To platí obdobně o lhůtách pro zánik práva ve věcech daní, cel, poplatků, odvodů, záloh na tyto příjmy a odvodů za porušení rozpočtové kázně, které jsou příjmem státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo rezervních fondů organizačních složek státu, rozpočtů územních samosprávných celků, nebo státních fondů nebo Národního fondu, a o promlčecích dobách ve věci náhrady škody nebo nemajetkové újmy způsobené při výkonu veřejné moci podle zvláštního zákona.*

Za dobu, po kterou se o věci vedlo soudní řízení správní, ve které je promlčecí doba dle § 32 odst. 1 písm. c) přestupkového zákona stavena (neběží), je třeba rozumět dobu **ode dne**, kdy krajskému soudu došla žaloba proti rozhodnutí správního orgánu až **do dne** právní moci rozhodnutí krajského soudu, v případě podání kasační stížnosti - do právní moci rozhodnutí NSS.

Ad d) Stavení promlčecí doby po dobu, po kterou trvalo podmíněné upuštění od uložení správního trestu:

Podmíněné upuštění od uložení správního trestu je upraveno v § 42 přestupkového zákona. Využití tohoto institutu připadá v úvahu pouze v případě, bude-li rozhodnuto o vině obviněného z přestupku, kterým byla způsobena majetková újma (škoda), anebo jehož spácháním se pachatel bezdůvodně obohatil. Pokud totiž o takovém přestupku bude rozhodnuto, **může** správní orgán za splnění dalších podmínek zákonem stanovených **od uložení správního trestu podmíněně upustit**. V takovém případě správní orgán ve výrokové části rozhodnutí o přestupku, kterým obviněného uznává vinným, rozhodne:

- 1) o vině obviněného
- 2) namísto správního trestu o tom, že se podmíněně upouští od uložení správního trestu dle § 42 přestupkového zákona
- 3) o nákladech řízení, k čemuž stanoví lhůtu a způsob provedení
- 4) o povinnosti obviněného nahradit poškozenému náhradu škody nebo vydat bezdůvodné obohacení, k čemuž stanoví lhůtu a způsob provedení.

Jestliže však pachatel ve stanovené lhůtě škodu způsobenou přestupkem neuhradí nebo nevydá bezdůvodné obohacení získané přestupkem anebo tak neučiní stanoveným způsobem, správní trest se mu uloží, a to postupem podle § 99 odst. 2 přestupkového zákona = vydáním nového rozhodnutí, jímž správní orgán zruší výrok o podmíněném upuštění od uložení správního trestu a uloží pachateli správní trest.

Za dobu, po kterou trvalo podmíněné upuštění od uložení správního trestu, ve které je promlčecí doba dle § 32 odst. 1 písm. d) přestupkového zákona stavena (neběží), se rozumí doba **ode dne** právní moci rozhodnutí o přestupku, jímž bylo (mj.) rozhodnuto o podmíněném upuštění od uložení správního trestu podle § 42 téhož zákona, **do dne**

- nabytí právní moci nového rozhodnutí dle § 99 odst. 2, a to v případě, pokud obviněný **nesplnil** ve stanovené lhůtě a stanoveným způsobem povinnost uloženou rozhodnutím uhradit náhradu škody nebo vydat bezdůvodné obohacení;
- **splnění** povinnosti uložené rozhodnutím (tzn. dnem uhrazení náhrady škody nebo dnem vydání bezdůvodného obohacení vůči poškozenému ve stanovené lhůtě a stanoveným způsobem)

Přerušení promlčecí doby [§ 32 odst. 2 a 3]

PŘERUŠENÍM PROMLČECÍ DOBY je třeba rozumět, že **začíná běžet nová promlčecí doba** (*jednoletá nebo tříletá, nestanoví-li zvláštní zákon jinou dobu promlčecí doby*).

Ustanovení § 32 odst. 2 přestupkového zákona taxativně stanoví 3 důvody, které promlčecí dobu přerušují, kdy tedy **počíná běžet nová promlčecí doba**:

- a) *oznámením o zahájení řízení o přestupku,*
- b) *vydáním rozhodnutí, jímž je obviněný uznán vinným,*
- c) *vydáním rozhodnutí o schválení dohody o narovnání.*

Ad a) Přerušení promlčecí doby z důvodu oznámení zahájení řízení o přestupku:

Řízení o přestupku může být zahájeno třemi způsoby:

- 1) doručením oznámení o zahájení řízení nebo ústním vyhlášením takového oznámení podle § 46 a 47 spr. řádu ve spojení s § 78 a příp. § 79 přestupkového zákona nebo
- 2) doručením příkazu podle § 90 přestupkového zákona a § 150 spr. řádu (jakožto prvního úkonu v řízení),
- 3) vydáním příkazu na místě podle § 91 a § 92 přestupkového zákona (jakožto prvního úkonu v řízení).

Tedy dnem doručení oznámení o zahájení řízení, příp. ústním vyhlášením takového oznámení nebo doručení příkazu dle § 32 odst. 2 písm. a) přestupkového zákona **začíná běžet nová promlčecí doba** (*viz náskres „Přerušování běhu promlčecí doby ...“ č. 1 – 4*).

Ad b) Přerušení promlčecí doby z důvodu vydání rozhodnutí, jímž je obviněný uznán vinným:

Pokud správní orgán prvního stupně **rozhodne o vině** obviněného z přestupku, tak dnem vydání rozhodnutí, jímž je obviněný uznán vinným dle § 32 odst. 2 písm. b) přestupkového zákona **začíná běžet nová promlčecí doba**.

V této souvislosti je třeba pamatovat na § 71 odst. 2 spr. řádu, které stanoví – cit.:

(2) Vydáním rozhodnutí se rozumí

- a) předání stejnopisu písemného vyhotovení rozhodnutí k doručení podle § 19, popřípadě jiný úkon k jeho doručení, provádí-li je správní orgán sám; na písemnosti nebo poštovní zásilce se tato skutečnost vyznačí slovy: "Vypraveno dne:",
- b) ústní vyhlášení, pokud má účinky oznámení (§ 72 odst. 1),
- c) vyvěšení veřejné vyhlášky, je-li doručováno podle § 25,
- d) poznamenání usnesení do spisu v případě, že se pouze poznamenává do spisu, nebo
- e) odeslání stejnopisu písemného vyhotovení rozhodnutí do datové schránky kontaktního místa veřejné správy k postupu podle § 19 odst. 3; na písemnosti se tato skutečnost vyznačí slovy: "Vypraveno dne:".

(viz náčrt „Přerušování běhu promlčecí doby ...“ č. 1 – 4).

Ad c) Přerušování promlčecí doby z důvodu vydání rozhodnutí o schválení dohody o narovnání:

Institut narovnání je upraven v § 87 přestupkového zákona. Jedná se o odklon, tedy způsob vyřešení přestupku, jímž byla způsobena škoda nebo v důsledku něhož došlo k bezdůvodnému obohacení, pokud poškozený řádně uplatnil svůj nárok na náhradu škody nebo vydání bezdůvodného obohacení, a to schválením dohody

o narovnání uzavřené mezi obviněným a poškozeným, jsou-li pro tento postup splněny všechny podmínky uvedené v § 87 odst. 1 přestupkového zákona – cit.:

(1) Správní orgán rozhodnutím schválí dohodu o narovnání, kterou uzavře obviněný a poškozený, jestliže

- a) *takový způsob vyřízení věci není v rozporu s veřejným zájmem a je dostačující vzhledem k povaze a závažnosti přestupku, k míře, jakou byl přestupkem dotčen veřejný zájem a osobě obviněného a jeho osobním poměrům,*
- b) *obviněný prohlásí, že spáchal skutek, pro který je stíhán, nejsou-li důvodné pochybnosti o tom, že jeho prohlášení bylo učiněno svobodně, vážně a určitě,*
- c) *obviněný uhradil poškozenému škodu nebo mu vydal bezdůvodné obohacení a*
- d) *obviněný složil na účet správního orgánu peněžní částku určenou k veřejně prospěšným účelům.*

Rozhodnutí o schválení dohody o narovnání je sice spojeno s povinnostmi obviněného (povinnost prohlásit, že spáchal skutek, pro který je stíhán; povinnost uhradit poškozenému škodu nebo vydat bezdůvodné obohacení; povinnost složit na účet správního orgánu peněžitou částku určenou k veřejně prospěšným účelům), ovšem bez vyslovení viny a s tím spojených negativních důsledků (tzn. bez uložení správního trestu; bez uložení povinnosti obviněného nahradit paušální částkou náklady řízení, ovšem jen podle § 95 odst. 1 přestupkového zákona; bez zápisu do evidence přestupků).

Pakliže správní orgán shledal, že jsou splněny všechny zákonné podmínky pro schválení dohody o narovnání a rozhodnutím schválí dohodu o narovnání uzavřenou mezi obviněným a poškozeným, dnem vydání tohoto rozhodnutí o schválení dohody o narovnání dle § 32 odst. 2 písm. c) přestupkového zákona začíná běžet nová promlčecí doba. V této souvislosti je třeba pamatovat na § 71 odst. 2 spr. řádu upravující „vydání rozhodnutí“ (viz výše).

(viz náskres „Přerušování běhu promlčecí doby ...“ č. 5 – 6).

Objektivní lhůta pro zánik odpovědnosti za přestupek v případě přerušování běhu promlčecí doby

V ustanovení § 32 odst. 3 přestupkového zákona je stanovena **objektivní lhůta pro zánik odpovědnosti za přestupek**, která je odstupňována podle kritéria horní hranice sazby pokuty za přestupek, a to:

- jde-li o přestupek, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice nedosahuje alespoň 100.000 Kč, činí promlčecí doba **3 roky od jeho spáchání**
- jde-li o přestupek, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100.000 Kč, činí promlčecí doba **5 let od jeho spáchání**.

Z výše uvedeného je zřejmé, že trestnost přestupků typově vyšší škodlivosti zanikne za delší dobu.

„Mezní promlčecí doba podle § 32 odst. 3 přestupkového zákona neběží po dobu, kdy se běh promlčecí doby staví. Při určování konce této mezní promlčecí doby je tudíž nutno přičíst dobu, po kterou trvala některá ze skutečností uvedených v § 32 odst. 1 písm. a) až d) přestupkového zákona.“²²⁸

Je třeba však pamatovat, že zvláštní zákon může obsahovat speciální úpravu objektivní lhůty pro zánik odpovědnosti za přestupek spočívající v kratší nebo delší době zániku odpovědnosti.

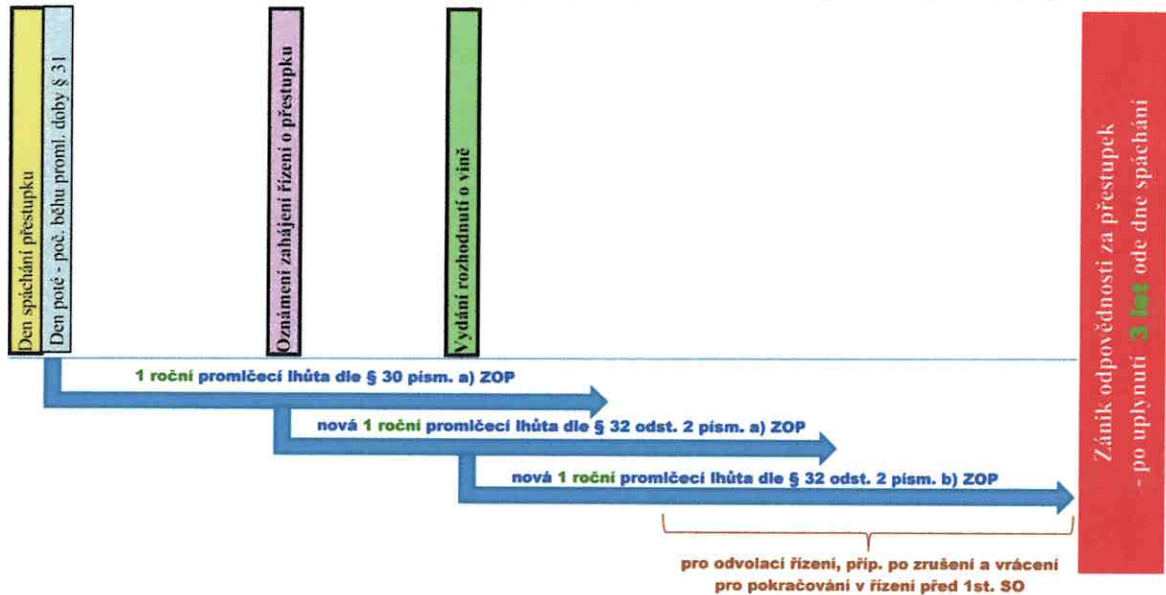
Např. podle § 120 odst. 4 zák. o elektronických komunikacích - (4) ... *Byla-li promlčecí doba přerušena, odpovědnost za přestupek zaniká nejpozději 8 let od jeho spáchání.*

(viz náskres „Přerušování běhu promlčecí doby ...“ č. 1 – 6).

²²⁸ Viz Závěr č. 165 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu a správnímu trestání ze dne 21. 9. 2018.

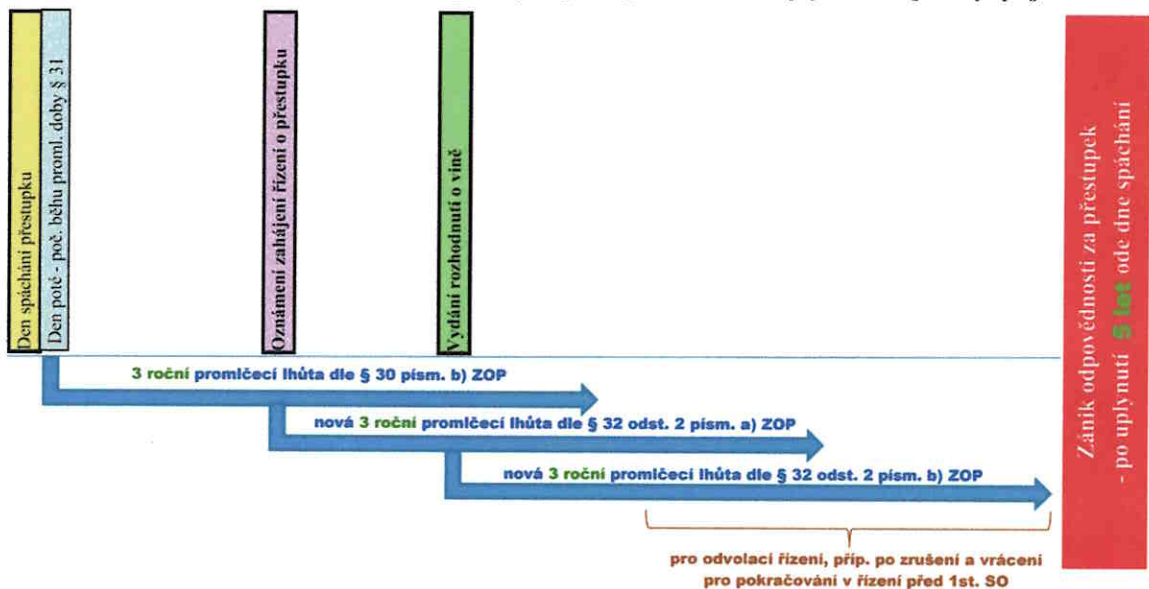
Nákres č. 1

Přerušování běhu promlčecí doby v případě MĚNĚ ZÁVAŽNÉHO přestupku
(jehož horní hranice sazby pokuty není alespoň 100.000,-- Kč)
zahájeného oznámením o zahájení řízení o přestupku podle § 46 a 47 SŘ ve spojení s ust. § 78 a příp. § 79 ZOP



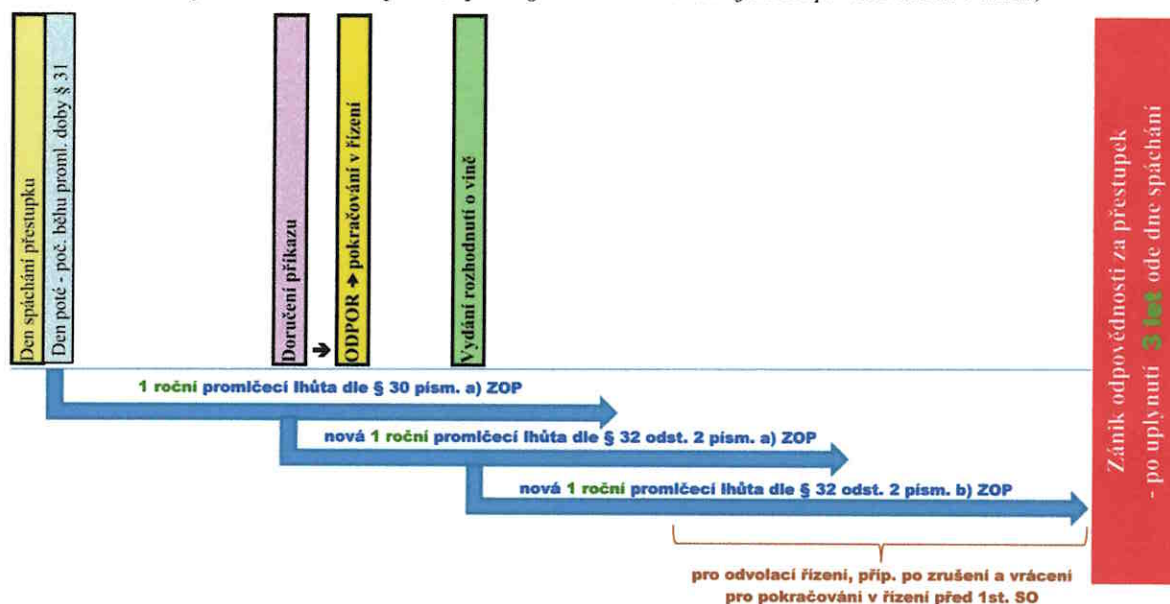
Nákres č. 2

Přerušování běhu promlčecí doby v případě ZÁVAŽNÉHO přestupku
(jehož horní hranice sazby pokuty je alespoň 100.000,-- Kč)
zahájeného oznámením o zahájení řízení o přestupku podle § 46 a 47 SŘ ve spojení s ust. § 78 a příp. § 79 ZOP



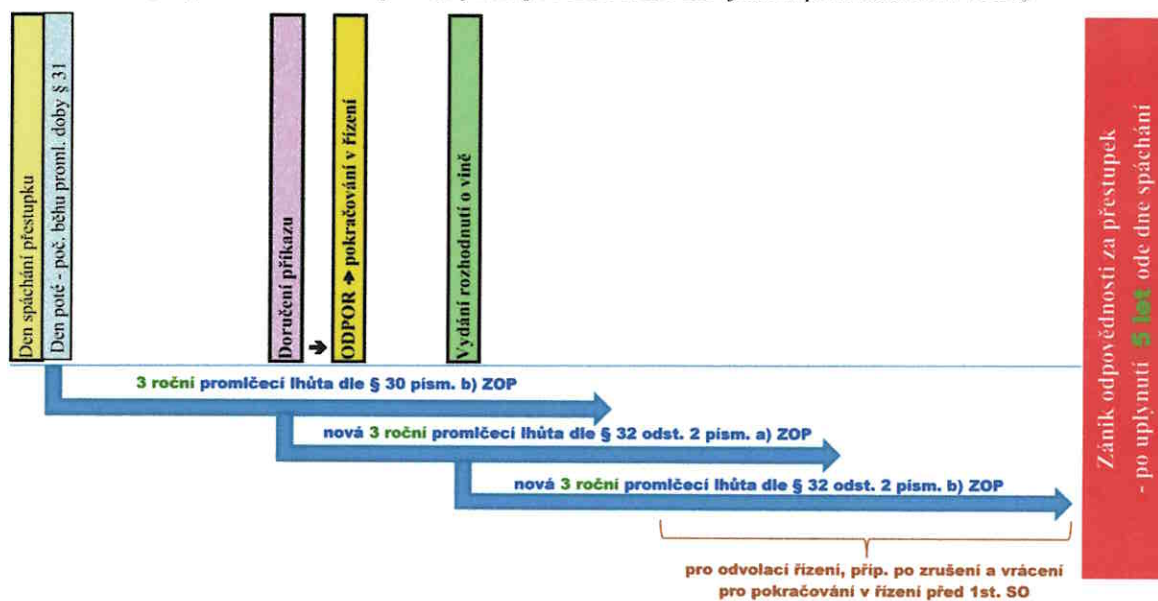
Nákres č. 3

Přerušování běhu promlčecí doby v případě MĚNĚ ZÁVAŽNÉHO přestupku
 (jehož horní hranice sazby pokuty není alespoň 100.000,-- Kč)
 zahájeného doručením příkazu podle § 90 ZOP a 150 SR (jakožto prvního úkonu v řízení)



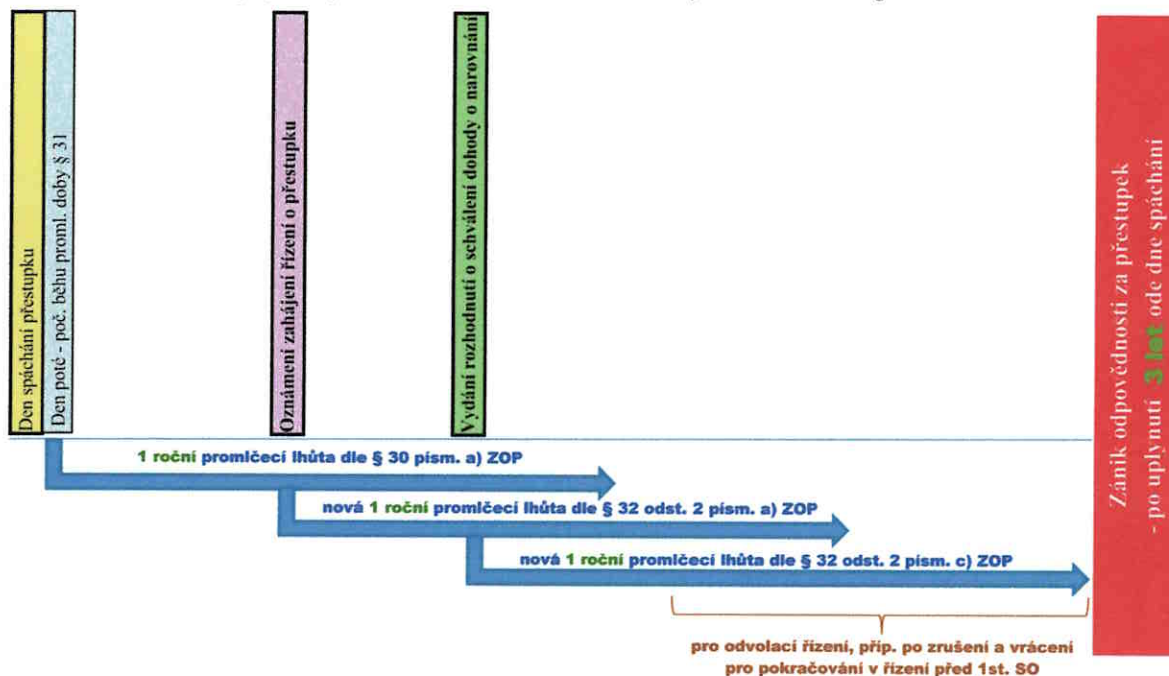
Nákres č. 4

Přerušování běhu promlčecí doby v případě ZÁVAŽNÉHO přestupku
 (jehož horní hranice sazby pokuty je alespoň 100.000,-- Kč)
 zahájeného doručením příkazu podle § 90 ZOP a 150 SR (jakožto prvního úkonu v řízení)



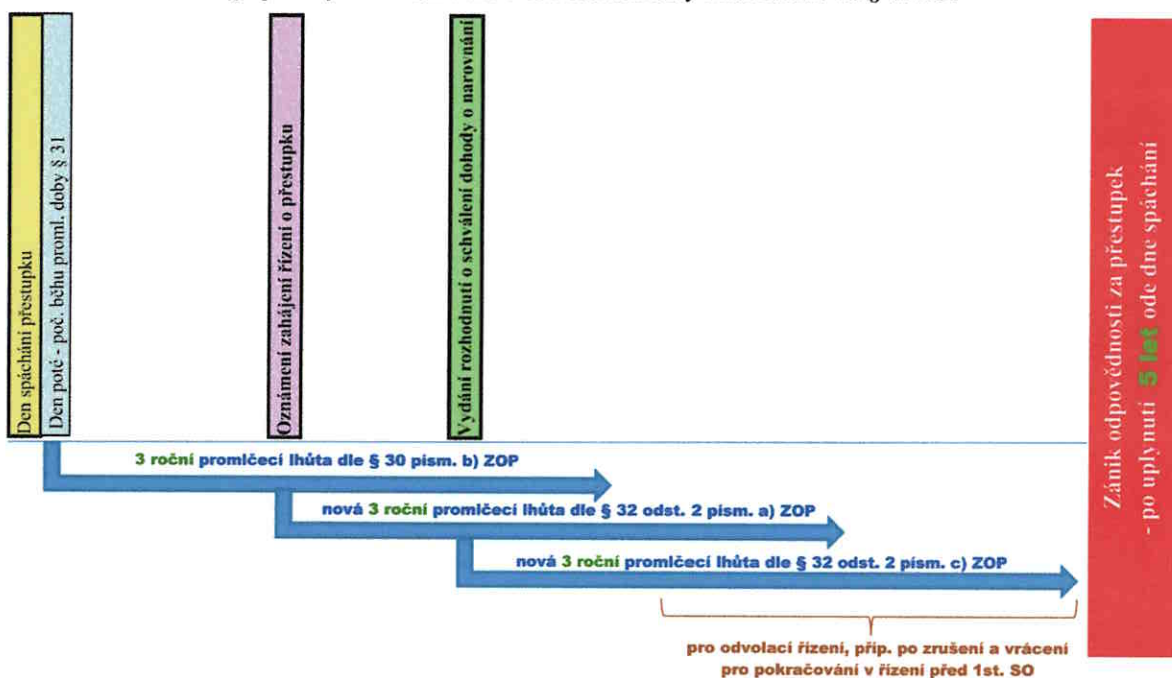
Nákres č. 5

Přerušování běhu promlčecí doby v případě MĚNĚ ZÁVAŽNÉHO přestupku
 (jehož horní hranice sazby pokuty není alespoň 100.000,-- Kč)
 v případě vydání rozhodnutí o schválení dohody o narovnání dle § 87 ZOP



Nákres č. 6

Přerušování běhu promlčecí doby v případě ZÁVAŽNÉHO přestupku
 (jehož horní hranice sazby pokuty je alespoň 100.000,-- Kč)
 v případě vydání rozhodnutí o schválení dohody o narovnání dle § 87 ZOP



Zánik odpovědnosti za přešupek SMRTÍ FYZICKÉ OSOBY [§ 29 písm. b)]

Smrt fyzické osoby je právní skutečnost, se kterou právní řád spojuje zánik právní osobnosti a je na ni navázán i okamžik zániku odpovědnosti za přešupek.

U podnikající fyzické osoby v důsledku její smrti dochází k zániku odpovědnosti za přešupek, ovšem jen tehdy, pokud v její podnikatelské činnosti nepokračuje(-jí) další osoba(-y). V opačném případě totiž na takovou(-é) osobu(-y), která(-é) pokračuje(-í) v podnikatelské činnosti zemřelé podnikající fyzické osoby podle § 34 přešupkového zákona **přechází** odpovědnost za přešupek zemřelé podnikající fyzické osoby.

§ 34

Přechod odpovědnosti podnikající fyzické osoby za přešupek

(1) Odpovědnost podnikající fyzické osoby za přešupek přechází v případě její smrti na osobu, která pokračuje v její podnikatelské činnosti.

(2) Pokračuje-li v podnikatelské činnosti více osob, odpovídá za přešupek každá z nich, jako by přešupek spáchala sama.

- Dojde-li ke smrti fyzické osoby před zahájením řízení o přešupku, a to **v době šetření přešupku policií** → je dán zákonný důvod k odložení věci policií dle § 74 odst. 3 písm. b) přešupkového zákona.
- Dojde-li ke smrti podnikající fyzické osoby před zahájením řízení o přešupku, a to **v době šetření přešupku policií** → je dán zákonný důvod k odložení věci policií dle § 74 odst. 3 písm. b) přešupkového zákona, ovšem pouze tehdy, pokud odpovědnost za přešupek nepřechází na osobu(-y), která(-é) pokračuje(-í) v její podnikatelské činnosti (viz § 37 přešupkového zákona).
- Dojde-li ke smrti fyzické osoby **před** zahájením řízení o přešupku (spis je již v rukou správního orgánu) → je dán zákonný důvod k vydání usnesení o odložení věci dle § 76 odst. 1 písm. g) přešupkového zákona (*poznamenaním do spisu*) → g) fyzická osoba podezřelá ze spáchání přešupku zemřela.
- Dojde-li ke smrti podnikající fyzické osoby **před** zahájením řízení o přešupku → je dán zákonný důvod k vydání usnesení o odložení věci dle § 76 odst. 1 písm. g) přešupkového zákona (*poznamenaním do spisu*) → g) podnikající fyzická osoba podezřelá ze spáchání přešupku zemřela, pokud odpovědnost podnikající fyzické osoby za přešupek nepřesla na osobu, která pokračuje v její podnikatelské činnosti, ovšem pouze tehdy, pokud odpovědnost za přešupek nepřechází na osobu(-y), která(-é) pokračuje(-í) v její podnikatelské činnosti (viz § 34 přešupkového zákona).

- Dojde-li ke smrti fyzické osoby **po** zahájení řízení o přestupku → je dán zákonný důvod k vydání usnesení o zastavení řízení dle § 86 odst. 1 písm. k) přestupkového zákona (*poznámenáním do spisu*) → *k) obviněný zemřel*.
- Dojde-li ke smrti podnikající fyzické osoby **po** zahájení řízení o přestupku → je dán zákonný důvod k vydání usnesení o zastavení řízení dle § 86 odst. 1 písm. k) přestupkového zákona (*poznámenáním do spisu*) → *k) obviněný zemřel*, ovšem pouze tehdy, pokud odpovědnost za přestupek nepřechází na osobu(-y), která(-é) pokračuje(-í) v její podnikatelské činnosti (viz § 34 přestupkového zákona).
- Dojde-li ke smrti fyzické osoby **v průběhu odvolacího řízení** o přestupku, jehož se měla dopustit → je dán zákonný důvod k vydání rozhodnutí odvolacího orgánu, jímž bude odvoláním napadené rozhodnutí nebo jeho část zrušena a řízení zastaveno dle § 90 odst. 1 písm. a) správního řádu.
- Dojde-li ke smrti podnikající fyzické osoby **v průběhu odvolacího řízení** o přestupku, jehož se měla dopustit → je dán zákonný důvod k vydání rozhodnutí odvolacího orgánu, jímž bude odvoláním napadené rozhodnutí nebo jeho část zrušena a řízení zastaveno dle § 90 odst. 1 písm. a) správního řádu, ovšem pouze tehdy, pokud odpovědnost za přestupek nepřechází na osobu(-y), která(-é) pokračuje(-í) v její podnikatelské činnosti (viz § 34 přestupkového zákona).

18.3 Zánik odpovědnosti za přestupek ZÁNÍKEM PRÁVNICKÉ OSOBY, nemá-li právního nástupce [§ 29 písm. c)]

Podle § 185 obč. zákoníku právníká osoba zapsaná do veřejného rejstříku zaniká dnem výmazu z veřejného rejstříku.

Podle § 186 obč. zákoníku právníká osoba, která nepodléhá zápisu do veřejného rejstříku, zaniká skončením likvidace.

Důsledkem zániku právnické osoby (výmazem z veřejného rejstříku nebo skončením likvidace) je zánik její odpovědnosti za přestupek, ovšem jen tehdy, nemá-li právního nástupce. V opačném případě totiž dochází k přechodu odpovědnosti právnické osoby za přestupek na jejího právního nástupce, a to na základě § 33 přestupkového zákona:

§ 33

Přechod odpovědnosti právnické osoby za přestupek

(1) *Odpovědnost právnické osoby za přestupek přechází na jejího právního nástupce.*

(2) *Má-li právnická osoba více právních nástupců, odpovídá za přestupek každý z nich, jako by přestupek spáchal sám.*

- Dojde-li k zániku právnické osoby před zahájením řízení o přestupku, a to **v době šetření přestupku policií** → je dán zákonný důvod k odložení věci policií dle § 74 odst. 3 písm. b) přestupkového zákona, ovšem pouze tehdy, pokud odpovědnost za přestupek nepřešla na právního nástupce (viz § 33 přestupkového zákona).
- Dojde-li k zániku právnické osoby **před** zahájením řízení o přestupku → je dán zákonný důvod k vydání usnesení o odložení věci dle § 76 odst. 1 písm. h) přestupkového zákona (*poznámenáním do spisu*) → *h) právnická osoba zanikla, pokud odpovědnost za přestupek nepřešla na jejího právního nástupce*, ovšem pouze tehdy, pokud odpovědnost za přestupek nepřešla na právního nástupce (viz § 33 přestupkového zákona).
- Dojde-li k zániku právnické osoby **po** zahájení řízení o přestupku → je dán zákonný důvod k vydání usnesení o zastavení řízení dle § 86 odst. 1 písm. k) přestupkového zákona (*poznámenáním do spisu*) → *k) obviněný zanikl*, ovšem pouze tehdy, pokud odpovědnost za přestupek nepřešla na právního nástupce (viz § 33 přestupkového zákona).
- Dojde-li k zániku právnické osoby **v průběhu odvolacího řízení** o přestupku, jehož se měla dopustit → je dán zákonný důvod k vydání rozhodnutí odvolacího orgánu, jímž bude odvoláním napadené rozhodnutí nebo jeho část zrušena a řízení zastaveno dle § 90 odst. 1 písm. a) správního řádu, ovšem pouze tehdy, pokud odpovědnost za přestupek nepřešla na právního nástupce (viz § 33 přestupkového zákona).

V této souvislosti je třeba poukázat na § 84 přestupkového zákona, který správnímu orgánu **umožňuje zakázat zrušení, zánik nebo přeměnu obviněné právnické osoby, pokud má správní orgán důvodné podezření, že by se právnická osoba mohla svým zánikem vyhnout potrestání za přestupek nebo výkonu správního trestu nebo že by mohla zmařit uspokojení nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení, není-li takový postup zjevně nepřiměřený vzhledem k povaze a závažnosti přestupku, ze kterého je obviněna.**

18.4 Zánik odpovědnosti za přestupek **VYHLÁŠENÍM AMNESTIE [§ 29 písm. d)]²²⁹**

Amnestie ve věcech přestupků je upravena v § 104 přestupkového zákona:

§ 104

Amnestie

(1) *Amnestii ve věcech přestupků uděluje prezident republiky.*

(2) *Prezident republiky může*

²²⁹ Srov. Například GRYGAR. T.: Přestupková amnestie v novém zákoně o odpovědnosti za přestupky, *Správní právo č. 2/2017*, s. 73 an.

- a) **nařídít, aby se řízení o přestupku nezahajovalo nebo, bylo-li zahájeno, aby se v něm nepokračovalo,**
- b) **odpustit nebo zmírnit uložený správní trest nebo jeho zbytek, nebo**
- c) **nařídít vyřazení přestupku z evidence přestupků.**

(3) Amnestie nabývá účinnosti dnem vyhlášení ve Sbírce zákonů.

- Pokud vyhlášenou amnestií prezidenta republiky je podle § 104 odst. 2 písm. a) přestupkového zákona **nařízeno, aby se řízení o přestupku nezahajovalo** → je dán zákonný důvod k vydání usnesení o odložení věci dle § 76 odst. 1 písm. f) přestupkového zákona (*poznámenáním do spisu*) → f) *odpovědnost za přestupek zanikla.*
- Pokud vyhlášenou amnestií prezidenta republiky je podle § 104 odst. 2 písm. a) přestupkového zákona **nařízeno, aby se nepokračovalo v zahájeném řízení o přestupku** → je dán zákonný důvod k vydání usnesení o zastavení řízení dle § 86 odst. 1 písm. h) přestupkového zákona (*které se oznamuje*) → h) *odpovědnost za přestupek zanikla.*

Navíc lze dodat, že dojde-li k vyhlášení amnestie prezidenta republiky

- dle § 104 odst. 2 písm. a) (*tzn. již se nařizuje, aby se řízení o přestupku nezahajovalo nebo, bylo-li zahájeno, aby se v něm nepokračovalo*) **nové rozhodnutí dle § 99 odst. 3 přestupkového zákona správní orgán nevydává**, protože tak § 99 odst. 3 nestanoví;
- dle § 104 odst. 2 písm. b) a c) (*tzn. již se odpouští nebo zmírňuje uložený správní trest nebo jeho zbytek nebo se nařizuje vyřazení přestupku z evidence přestupků*) je podle § 99 odst. 3 přestupkového zákona následnou povinností správního orgánu **novým rozhodnutím rozhodnout o účasti pachatele na amnestii** tak, že zruší uložený správní trest nebo jeho dosud nevykonaná část nebo uloží správní trest v jiné výměře anebo nařídí vyřazení přestupku z evidence přestupků vedené Rejstříkem trestů.

V souvislosti s pravomocí prezidenta republiky k udělování amnestie ve věcech přestupků je třeba závěrem zdůraznit, že dle důvodové zprávy k návrhu přestupkového zákona²³⁰ jsou individuální milosti v přestupkovém právu vyloučeny.

²³⁰ Z důvodové zprávy k návrhu přestupkového zákona k § 104: „... Amnestie ze své podstaty nemůže být individuální, tedy směřovat pouze vůči konkrétnímu subjektu ...“.